

Občni zbor Zveze fantovskih odsekov

Zadnje nedelje se je vršil v Ljubljani v nabito polni franciški dvorani 4. občni zbor Zveze fantovskih odsekov, katerega so se udeležili zastopniki odsekov iz vse Slovenije. Zbor, na katerem je polagalo predsedstvo račune o delovanju v preteklem letu in so se določile smernice za bodoče delo, je otvoril z molitvijo predsednik dr. Žitko. Pozdravil je vse zbrane in posebno še zastopnika vojnega ministra g. generala Milana Mašiča, zastopnika poveljnika dravske divizije, zastopnika g. bana, Prosvetne zveze, narodnega odbora KA, KZ, ZD, Zveze dekliških krožkov, Slov. kat. starešinstva in Slovenske dijaške zveze.

Ob navdušenem odobravanju sta bili sprejeti vdanostni brzojavki kralju in knezu namestniku Pavlu. Zborovalci so gromovito vzklikali kraljevskemu domu. S ploskanjem je sprejel zbor pozdravne brzojavke našemu voditelju g. dr. Antonu Korošcu, predsedniku vlade, vojnemu ministru, ministru za telesno vzgojo in ministru dr. Mihi Kreku. Pismeni pozdravi so bili odposlani g. banu in obema slovenskima škofoma.

Občni zbor je pozdravil brzojavno predsednik senata in prosvetni minister g. dr. Anton Korošec, pismeno opravičilo je poslal g. minister dr. Miha Krek.

Nato je počastila dvorana na poziv g. predsednika spomin umrlih članov, nakar so sledila poročila odbornikov, ki so bila razposlana odsekom v posebni knjižici.

Na zboru je podal svoje poročilo g. predsednik ter posebno poudaril, da je bilo letoš-

nje leto delovanje ZFO posvečeno notranji poglobitvi organizacije. Uspešno delo so pa znatno ovirale zunanje okoliščine, ker je morala ena četrtina članov slediti klicu domovine. — Zveza je polagala veliko važnost na pravilno poslovanje in prirejanje raznih tečajev. — Organizacija ZFO je postala prava ljudska organizacija, ki ima svoje temelje v narodu kot celoti.

Predsednikovemu poročilu so sledili pozdravi zastopnikov oblasti.

Zbor je počastil ljubljanski škof g. dr. Gregor Rožman, katerega so vsi navzoči navdušeno pozdravili.

Pra volitvah je bil izvoljen soglasno za prihodnje poslovno leto tale osrednji odbor: predsednik dr. Stanko Žitko, podpredsednik Nace Železnik, tajnik inž. Albin Nežima, blagajnik Slavko Tršinar, načelnik Ivan Kermavner, odbornik za naraščaj dr. R. Hanželič, odbornik za prosveto dr. Fr. Blatnik, gospodar Janez Krvina.

Občni zbor je sprejel bodoči prireditveni program, ki bo ves posvečen proslavi polnoletnosti našega mladega kralja. Prvi nastop bo 1. decembra, ko bo v Ljubljani akademija, odseki pa bodo priredili po vsej Sloveniji akademije.

Letošnji občni zbor je tudi sklenil, da bo odslej dolžan vsak član prispevati 1 din za kritje stroškov Narodnega odbora.

Veličastni zbor je bil zaključen s fantovsko himno.

Franc Čepak je obhajal dne 10. oktobra duševno in telesno čil v Bočni pri Gornjemgradu 80 letnico, Jubilant je 50 let naročnik našega lista.

rovu premog in podsul 45 letnega rudarja Antona Žnidarja. Po enajsturnem napornem reševanju so Žnidarja potegnili nezavestnega izpod ruševin. Podsuti je kmalu po rešitvi radi prehudih notranjih poškodb umrl.

Noge sta si zlomili. V celjski bolnišnici se zdravita 45 letna učiteljica Ivana Novakova iz Št. Pavla pri Preboldu in 28 letna delavčeva žena Marija Kovačeva iz Teharjev pri Celju. Prva je prejšnjo soboto na domačem dvorišču padla čez hlod ter si zlomila desno nogo v gležnju, druga je pa pretekli ponedeljek padla doma z lestve in si prav tako zlomila desno nogo v gležnju.

Usodepolna konjska breca. Jožefa Flis, 24 letna posestnikova hčerka iz Vin pri Novi Cerkvi v celjski okolici, je pomagala pri naganju pese na voz, v katerega je bil vprežen konj. Žival je brcnila Flisovo v kolk in jo tako hudo poškodovala, da so jo prepeljali v celjsko bolnišnico.

Slovenija dobi Zavod za raziskovanje koščičastega sadja. Pretekli teden so zastopniki Prizada in banske uprave kupili pri Sp. Sv. Kungoti pri Mariboru 60 ha veliko in lepo posestvo »Lepi dol« (»Langental«), ki je bilo doslej last lekarnarja Petroviča iz Krapine. Posestvo je kupil »Prizad« za 1,750.000 din. Na posestvu bo Prizad osnoval Zavod za raziskovanje kulture koščičastega sadja. Za-

Novice iz domačih krajev

Zelo huda nesreča kapucinskega brata. V soboto, 19. oktobra, zvečer je peljal hlapec gostilničarja R. Omuleca iz Studencev pri Mariboru sadjevec iz Svečine v Studence. Na vozu je sedel tudi fr. Urban Kukovec, kapucin iz Studencev. V Rošpohu pri Mariboru je nenadoma privozil od zadaj tovorni avto, ki se je zaletel v voz. Brat je radi sunka padel med konja in je dobil hude poškodbe na glavi in na znotraj. Neznani avtomobilist je zdrvel v temi naprej.

Nesreči pri mlatvi. V Prvencih pri Sv. Marku niže Ptuja je zašel z levico v mlatilnico 51 letni posestnik Franc Šegula, kateri se je zatekel v ptujsko bolnišnico s čisto razmesarjeno levo roko. — Mlatilnica je odrezala prste na levi roki 17 letni posestnikovi hčerki Pavli Šentjuri iz Slivnice pri Celju.

Nevarno poškodovan radi zasutja. Martin Rajter, 48 letni delavec iz Sv. Andraža v Slov. goricah, je kopal v gramozni jami. Nanj se je sesula pri delu visoka stena. S hudimi poškodbami je bil oddan v ptujsko bolnišnico.

Avto z deset polovnjaki vina v občestnem jarku. V Cvetkovcih pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji je radi zlomljene vzmeti zaneslo v 2 m globoki občestni jarek avto tvrdke Ornič iz Ptuja, na katerem je bilo naloženih deset polovnjakov vina. Šoferju in spremljevalcu se ni zgodilo nič hudega. Na avtomobilu je škode okrog 20.000 din.

Rudarja zadela smrtna nesreča. V Črešnjicah pri Vojniku je izsledil prostosledec Martin Korošec precejšnjo plast premoga. Najel je delavce in pričel s kopanjem. V minulem tednu se je v tem rudniku nenadoma zrušil v

Erik obnašal enako ko Asplet. Skriva je otipala samokres, ki se je skrival v podlogi njenega pasu.

Erik se je čudil Marijinemu molku. Misli je, da jo je morda žalil s svojimi nenavadnimi besedami. Njegove oči so sledile dekletovi roki in je opazil, da sega po samokresu. V njem je vzkipele, a jezo je kmalu zadušil. Njen gib se mu je zazdel razumljiv. Spomnil se je na njen položaj. Povsod je izpostavljena nevarnostim, doživela je bridka razočaranja, tako torej ni čudno, če ne zaupa.

»Oprostite,« je začel, »če sem povedal kaj nerodnega. V divjini sem rasel in nisem imel prilike za razgovore z damami. Prosim, ne iščite v mojih besedah nič takega, česar bi se morali bati. Ponovno vas zagotavljam, da imam pred očmi samo blagor vaše družine. Vem, da imate pravico do Rajskega dola, zaradi tega vam hočem nesebično pomagati, da ga iztrgate iz rok lopovskega nasilneža.«

V Marijini notranjosti je vladala razdvojenost. Erikove besede so zvenele odkrito, prijateljsko, in bi jim morala verjeti. Spomin na preteklost pa jo je begal. Nekaj časa je razmišljala, potem pa mirno dejala:

»Vaše ponudbe ne morem sprejeti. Sama moram izvršiti nalogo, ki sem si jo postavila.«

Zavladala je tišina. Erik se je zamislil. Ali ima Marija prav? Ali sme on sam jezdit s tem lepim, mladim dekletom po samotni Sierrí Nevadi? Marija tega noče.

Toda ali jo sme pustiti samo na nevarno pot? To je nedopustno. Saj ona niti ne sanja o težavah in nevarnostih, ki jo čakajo. Njegova dolžnost je, da pazi nanjo. Preden je spregovoril, da bi ji vse pojasnil, se je oglašila Marija:

»Ali bi mi vedeli povedati, v katero smer je Rotenburg?«

»Rotenburg?« se je začudil Erik.

Čez čas se je zvito nasmehnil in nadaljeval:

»Gotovo hočete preizkusiti moje zemljepisno znanje. Rotenburg mora biti kako nemško mesto in bi ga v Ameriki zaman iskali.«

Marija je odkimala in odvrnila:

»Jaz pa mislim na ameriški Rotenburg.«

»Ameriški Rotenburg? V kateri državi pa leži?«

»V Nevadi, nekje na robu gore Sierré Nevade.«

Erik je nekaj časa molče zrl v Marijo. V njegovi glavi so se porajale različne misli. Morda je kdo zlorabil Marijino neizkušnost in jo speljal na krivo pot? Pred njegovimi očmi se je pojavil Rogerjev smehlajoči obraz. On? Najbrž. Kdo drug bi mogel imeti z Marijo tajne namene? In kakšni so ti nameni? Kak namen ima Asplet s takim zavajanjem? Vprašanja, na katera Erik zdaj ni mogel odgovoriti. Nazadnje je s poudarkom odgovoril:

»V tem kraju ni nobenega Rotenburga!«

»Mora biti!« je Marija vztrajala pri svoji trditvi.

Kitajcih, ker morata mož in žena skupno in složno delati, če hočeta doseči v zakonu blagostanje.

Mesto iz cinka. Bereira v portugalski vzhodni Afriki je edino mesto iz cinka. Vsa stanovanja, trgovine, bolnišnica in cerkev, šole in vojašnica so iz te kovine. Cink je edini material, ki se je obnesel v izredno vlažnem in vročem baraiskem podnebnju. Bereira šteje 2000 prebivalcev in so jo zgradili v šestih mesecih.

Do kakšne višine se lahko dvigne balon. Dosedanji rekord v dviganju z balonom je 19.100 metrov visoko. Neki ruski avijon je, kakor pravijo, brez vodnika dosegel višino 22.600 metrov, toda strokovnjaki tega niso potrdili. Po mišljenju strokovnjakov človek ne bo mogel doseči mno-

časno bo posestvo nadzorovala banovina po svojem uradniku g. Gosaku. Razen v Sloveniji bo Prizad osnoval slične zavode v Valjevu v Srbiji, in to za češplje, ter enega v Dalmaciji za južno sadje. Po nekaterih vesteh namerava Prizad prevzeti tudi banovinski Vinarski in sadjarski zavod v Mariboru. Če ta vest odgovarja resnici, bo s tem naša banovina prihranila na stroških tega zavoda okrog 3.000.000 din. Z gospodarske strani je navedeno akcijo Prizada vsekakor pozdraviti, kajti tako bo Prizad vrnil Sloveniji nekaj denarja, ki ga zasluži pri izvozu našega sadja.

105 let stara Središčanka. Naša Jugoslavijska je zdrava in tudi v Sloveniji dočakajo ljudje visoko starost z različnimi zlatimi ter bisernimi jubileji. Ako pa hočemo naleteti na kakega stoletnega Jugoslavana, pa se že moramo obrniti kam bolj proti jugu naše države. Izjema, kar se tiče res izredne starosti, pa je prababica Terezija Čurin v Središču ob Dravi. Omenjena se je rodila leta 1835., je v 106. letu ter je svoj letošnji god obhajala razmeroma zdrava. Poročila se je v 27. letu, a je izgubila moža po 12 letih. Njena že rajna starejša sestra je doživela 92 let, hčerka Katarina jih ima 70, vnukinja 42 in pravnik okrog 18 let. V mlajših letih je vozila sir in smetano od Sv. Bolfenka v Varaždin. Leta in leta je dnevno napravila 50 km. Sama se je naučila čitati. V toliki starosti še dobro sliši ter vidi in se prav dobro spominja vseh dogodkov iz mlajših let. Sedaj prebije večino v postelji pri dobri ter skrbni negi. S postelje vstaja h kosilu. Napram obiskovalcem in radovednejšem večkrat poudarja pomenljive besede: »Lepo življenje je več vredno ko srebro in zlato!«

Vzajemna zavarovalnica gradi v Mariboru palačo. Župan mesta Maribora je izdal gradbeno dovoljenje za zidavo palače, ki jo bo zidala Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani. Palača se bo postavila na Glavnem trgu ob mostu. Prednja stran palače, ki bo obrnjena proti Glavnemu trgu, bo dolga 25 m, zadnja stran, obrnjena proti Dravi, v smeri proti Sv. Magdaleni, pa bo dolga 50 m. Palača bo imela štiri nadstropja in velike kletne prostore. Stala bo okrog osem milijonov dinarjev. V njej bodo razni trgovski lokali, pisarne za posle Vzajemne zavarovalnice, mnoga stanovanja in restavracija. Z deli se je že začelo in v ta namen podirajo že Bergovo usnjarno ob Dravi, kjer bo palača stala. Za Maribor bo nova palača velik okras in lepa pridobitev, naši delavci pa bodo pri zidavi palače tudi precej zaslužili.

Pri gradnji vodovoda zadeli na okostje. V Slov. Bistrici gradijo nov vodovod in polagajo delavci vodovodne cevi. Ko so kopali na trgu

Naložite denar v zlato

NALIVNO PERO

iz Cirilove v Mariboru ali Ptuj

kralja Aleksandra, so zadeli na človeško okostje. Glede teh kosti je skoraj gotovo, da so s pokopališča, ki je bilo na tem mestu pred več sto leti okrog cerkve sv. Duha, katera je bila sezidana ob času, ko se je začelo po naših krajih širiti krščanstvo.

Slinavka in parkljevka v Cerini. Dne 12. oktobra se je v Cerini v občini Čatež ugotovila slinavka in parkljevka na nekem juncu na tamošnji kmetiji. Bolezen je bila očitno zanešana s kravo, ki jo je lastnik pred kratkim kupil v Samoboru na sejmu od neznanega prekupčevalca z živino. Vsak nov primer bolezni se mora takoj javiti okrajnemu načelnstvu potom občine. Za ogroženo področje se proglašajo vse ostale vasi občine Čatež, Velika Dolina ter vas Mostec v občini Dobova. Za svobodno področje se proglašajo vse ostale občine v okraju. Živinski in svinjski sejmi v Brežicah, v Dobovi, Kapela, Pišcece, Zdole in Videm so do nadaljnjega prepovedani. V interesu vsega okraja je, da se prekupčevanje prepreči in naredbe strogo izvajajo.

Požari

V torek, 15. oktobra je pogorel skedenj Francu Murhoviču, posestniku v Cezanjevcih. Zažgal je osemletni pastir, ki je dobil v roke vžigalice. Škoda je precejšnja, ker je s stavbo vred pogorela vsa krma.

V Blatnem pri Brežicah je pogorel vinski hram posestnici Kostevc iz Blatnega. 5000 din znašajoča škoda je krita z zavarovalnico.

V Novi Cerkvi pri Celju je zgorel radi podtaknjenega ognja štridelni kozolec Karla Mataka.

Na Ivanjskem vrhu je vpepeli ogenj viničarsko hišo in gospodarsko poslopje samostana Admont iz Gornje Radgone. Škode je 25.000 din.

V Malenčih v občini Čatež je v noči zgorelo posestniku Jožetu Vogrincu gospodarsko poslopje in shramba z orodjem ter živili. Rešili so svinje in deloma hišo. Škode je 20.000 din, zavarovano je bilo za 6000 din.

Umorjena in vržena v potok. 30 letna slabomna Ana Lenasi iz Mušenika pri Crni je izginila od hiše. Našli so jo drugi dan v narasli Meži nedaleč od hiše. Na glavi je imela precej hude poškodbe. Skrajja je bilo vse prepričano, da gre za samomor, ker jo je zapustil oče njenega nezakonskega otroka in so jo podpirali ter preživljali njeni starši. Raztelesenje trupla je dokazalo, da je bila reva najprej umorjena in šele nato vržena v narasli potok.

Neverjetna nepoboljšljivost. 54 letna vojna vdova Ivana Kramp in njen 33 letni sin Ivan iz Doklecev pri Ptuj sta bila te dni klicana na mariborsko okrožno sodišče na razpravo radi tatvin. S seboj sta pripeljala Ivanova mladoletna otroka, sina in hčerko. Ivana je bila radi tatvine šestkrat kaznovana, njen sin pa desetkrat. Pred razpravo sta se podala z otrokoma v trgovino Macun v Gosposki ulici v Mariboru in sta ukradla tamkaj 17 metrov rokavine. Nato sta šla na sodišče. Mati je bila obsojena na 11 mesecev, sin pa na 18 mesecev ječe. Po obsodbi se je zglasila tatinska družina na Kralja Petra trgu v trgovini Viktorja Mavriča, kateremu so odnesli 12 m barhenta, 5 m belega in nad 2 m črtastega blaga. Z nakradnim blagom so se vsi napotili v gostilno Vlahovič pri glavnem kolodvoru h kosilu. V krčmi so bili aretirani in jim je stražnik odvzel ukradeno blago, vendar je Ivanu Krampu uspel pobeg in je izdala oblast za njim tiralico.

Tatvina jabolk. V Sp. Koreni pri Sv. Barbari v Slov. Goricah je prijavil posestnik Jurij Zorko, da mu krađe nekdo jabolka iz sadonosnika. Tatvina je trajala od septembra do pred kratkim. Zorko je ob priliki straženja zalotil tatova. Orožniki so dobili pri Zorkovem sosedu v skladišču 1000 kg jabolk, v preši pa 200 kg. Kradla sta oče in njegov komaj 15 letni sin.

225 posekanih drevesc. Posestnica Mikeševa iz Petanjcev v Prekmurju je pred leti na meji svojega travnika zasadila več sto jesenovih drevesc, ki so prav lepo rasla. Pred dnevi pa je neki doslej še neizsleden zlobnež posekal 225 takih drevesc in je s tem povzročil veliko škodo. Nekateri domnevajo, da je to storil človek, ki je že nastopil svoječasno proti zasadi v drevesc. Krivca bo že ugotovila preiskava, ki je v teku.

Ob kravo. Neznani zlikovci so v preteklem tednu odgnali iz hleva kravo posestnici Mariji Kos iz Gor. Kamenščaka pri Ljutomeru. Doslej tatov še niso mogli izslediti in je ves trud orožnikov zaman. Domnevajo, da je imel svoje prste vmes kak mešetar, ki je s kravo pobegnil čez mejo.

Krvav obračun dveh cigánov v gostilni. Pred dnevi sta se cigana Baranja Ivan in Cener Jožef našla v neki gostilni v Štukovcih v Prekmurju. Ko sta izpraznila nekoliko kozarcev vina, sta se radi neke zadeve sprla in si v prepiru skočila v lase. Baranja je v divjem srdu prijel steklenico ter z njo z vso silo udaril po glavi Čenerja, ta pa napadalcu ni hotel ostati dolžan, zato mu je zasalil v glavo nož in ga hudo poškodoval. Po krvavem spopadu sta bila oba tako zdelana, da sta bila sposobna za bolnišnico.

Denar ukraden. Pred par dnevi je na vse zgodaj odšel na svojo njivo posestnik Franc Bokan iz Dolica pri Kuzmi v Prekmurju. Doma je skrbno zaklenil ter ključ spravil na mesto, kjer so ga navadno spravljali, in so samo domači vedeli zanj. Toda gospodarjevo odsotnost je izrabil nek tat ter s ključem odprl vrata, vlomil v omaro in odnesel 5780 din gotovine. Po tem dejanju je stanovanje spet zaklenil in ključ dal na staro mesto, iz česar sklepajo, da so mu razmere pri hiši bile dobro znane. Upati je, da se ne bo dolgo veselil svobode in denarja.

Nehvaležen sin pretepel svojega 65 letnega očeta. Pred dnevi so pripeljali v soboško bolnišnico

go večje višine v stratosferi (izredni zračni višini), ker se z večjo višino znatno povečajo tehnične težave. Čim višje se balon dvigne, tem večja postane razlika v toploti, kar ni škodljivo samo za ljudi v balonu, temveč tudi za balon sam. Po vsem tem je največja zgornja meja z balonom dosegljive višine že dosežena. Dokler tehnična sredstva ne bodo popolnejša, ne more biti govora o doseganju večjih višin.

Svečenice morajo trikrat poljubiti najbolj strupeno kačo. Hindujska vera ima čuden običaj, češčenje kačjega boga Raga. Njegova sveta kača je orjaška kobra, štiri metre doiga in kakor roka debela strupenjača. Svečenice morajo, kadar zahteva verski običaj, kobro tri-

»Poznam vse kraje, vse vrhove in prepade Sierre Nevade, toda kakega Rotenburga nisem videl, niti o njem slišal.«

»Pa vendar obstoja. Neki kraj se mora tako imenovati. Morda ni niti mesto, temveč kaka zapuščena naselbina.«

Erik je skomizgnil. Marijina trma se mu ni dopadla, še manj pa bajka o ameriškem Rotenburgu. Sklenil je, da se bo pozanimal za zadevo.

»Ali bi mi hoteli povedati, kako vlogo igra ta Rotenburg?« je čez čas vprašal.

»Čemu bi tajila?« je odvrnila deklica. »Ko je moj dedek bil odkril Rajski dol, je bil Rotenburg sedež pokrajinskih oblasti. V tamošnjih zemljiških knjigah torej mora biti zabeleženo, da je bil Abraham Linscott lastnik Rajskega dola.«

»In zakaj se šele zdaj zanimate za ta dokaz?«

»Ker sem šele zdaj doznala zanj.«

Erik je sumil, da se za vsem skriva kaka zvijača. Nekdo hoče Marijo speljati.

»Ta Rotenburg torej hočete najti tu ob Sierr Nevada?« je čez čas vprašal.

»Da, v Nevadi ali v Kaliforniji. Nekje na meji mora biti.«

»In sami boste šli na pot?«

»Sama! Morda najamem dva spremljevalca, dasi so moja sredstva pičila.«

Erik je zmajeval z glavo.

»Prepričan sem, da ste žrtev neke zvijače. Odkod ste šele zdaj zvedeli, da so tiste zemljiške knjige v Rotenburgu?«

»Tega vam ne povem, ker bi vi morda omajali moje zaupanje. Gotovo vem, da nisem žrtev prevare. Jaz vedno poslušam glas svojega srca in ne potrebujem dokazov.«

»To je lepo načelo, toda tvegano,« je odgovoril mladenič. »Četudi vam srce pravi, da niste varani, jaz vendar trdim, da ste. Prepričan sem, da vam je nekdo postavil past.«

»Ne verjamem.«

»Dovolite mi, da vam opišem nevarnosti, v katere se podajate. Potem morda sprejmete moje spremstvo.«

Mladenič je nato začel zgovorno opisovati težave takega pota in nevarnosti, ki prežijo na samotnega popotnika.

Marija je zvesto poslušala. Gotovo bi bila srečna, če bi imela neustrašenega spremljevalca. Toda tudi Erik ni drugačen ko drugi. Njeno dušo je še vedno razjedalo razočaranje, ki ji ga je prizadel Roger Asplet. In Erik? Ali ni imel razmerja z Anito? Ali ni uprizoril zaradi nje pretepa v Briernovi gostilni? In kdo je ta Anita? Če je Marija na vse pomislila, jo je prevzela žalost. Zakaj laže tudi Erik? Zakaj jo tudi on hoče prevariti? Aniti Orloga je gotovo govoril isto ko njej. Tudi Anita je tako ljubeznivo gledal ko njo. Marija bi se najraje skrila